

Království se rozděluje

Převod materiálu

Drahomíra Dušková Havlíčková

Pořadí v lekci

17

Téma

Království, kde na Hospodina nikdo nedbá, se rozpadá.

Cíle

- Děti vidí, že Šalomounovo srdce se postupně zaplnilo bohatstvím, láskou k ženám a jejich bohům a nezbylo místo pro Pána Boha. Bez něho se velké a bohaté království rozpadá.
 - Děti si uvědomí, že to nařk pověsí své srdce (spolehnou se na to, vloží v to naději) také ovlivňuje jejich život. Sledují, jak se Šalomoun mění podle toho, co miluje a upřednostňuje.
-

Pro učitele

Výkladové poznámky

- Přiblíží krále Davida a Šalomouna je dlouhý a napínavý. Začíná v 1. knize Samuelově pomazáním mladého pastýře Davida a končí tragicky v 1. knize Královské smrtí starého krále Šalomouna uprostřed vzpoury a zmatků. Obraz moudrého, spravedlivého a Boha milujícího krále pokoje se ke konci jeho vlády začíná rozpadat, protože se Šalomoun nechává svými ženami cizinkami vést k uctívání cizích bohů a k zavádění cizích kultů do Jeruzaléma. Z celého příběhu plyne jedno ponaučení: neposlušnost vůči Bohu a nedodržování přikázání vede k neštěstí. Naopak spojené Davidovo a Šalomounovo království před svým pádem za dnů velké slávy ukazovalo, že jsou Izraelci schopni, když zachovávají Boží zákony.

„Saul, nešťastný záchránce Izraele přichází kvůli porušování kultických zákonů o pomazání a nakonec i o život. Davida pro jeho lidské nedostatky postihne neštěstí v rodině. A velký král Šalomoun platí za to, že se zapletl s cizími ženami a přijal pohanské zvyklosti, čím, že ztrácí svou slávu a jeho království se rozdělí.“ (Finkelstein, Israel, Silberman, Neil Aster: *David a Šalomoun. Poátky mesianismu ve světle moderní archeologie*. Praha: Vyšehrad, 2010.)

- **1Kr 10,1-29:** Šalomoun dostavěl velkolepý jeruzalémský chrám, obchoduje téměř s celým světem (může, zlato, dřevo, koně aj.), zemi potkal tzv. „ekonomický zázrak“, což není jen Šalomounova zásluha, přezval po Davidovi, svém otci, velkou a mocnou říši, vybojovanou v krvavých válkách. Mnozí lidé se přijížděli přesvědčit o tom, co slyšeli. Přijela sem se vzácnými dary i královna ze Sáby, země dnešního Jemenu. Kladla Šalomounovi nejrozumnější otázky, vše si prohlédla a přeloučení zekla známou větou: „Myslela jsem, že zprávy, které se o tobě šíí, jsou přehnané, ale teď vidím, že skutečnost je přesahuje. *Chvála tvému Bohu, který tě obdařil takovou moudrostí.*“ Celé toto až pohádkové vyprávění je takový sen, který sní Izrael. Sen o tom, že národy celého světa budou přicházet do Jeruzaléma, aby se seznámily s Božím slovem. Za jeho vlády žila země v míru, což je v dějinách dost výjimečné. Ale biblický text také obsahuje popis Šalomounova drsného boje o moc. Bible sice líčí Šalomounovy úspěchy v diplomacii, obchodu a výstavbě Jeruzaléma (včetně Chrámu), ale ukazuje, že to bylo za cenu nucených prací poddaných, přejímání cizích vzorů a kultury a že Šalomoun měl dokonce

také obrovský harém.

- **1Kr 11,1-43:** Šalomoun sice prosil Boha o moudrost a dostal ji, několikrát s Hospodinem přímo mluvil, ale nedával si pozor na to, jestli z rozhovoru s Bohem nevypadl.
- Šalomounovy sňatky s cizinkami byly sice politicky výhodné, nicméně vedly k duchovnímu úpadku, přinesly do země opět cizí náboženství. Král jim podléhal a svým srdcem přilnul k národu, s nimiž se Izrael neměl směřovat. Manželkám povolil i stavby pohanských svatyní a uctívání cizích bohů. Šalomoun se dokonce účastnil i těchto modloslužeb.
- Ve verších 5-10 máme *seznam modlařských kultů*. Podobné seznamy najdeme jen u těchto nejzpronevřenějších králů, například Menaše (2Kr 21,3nn). O mnoho let později se náboženský reformátor Jošiáš při své očištné víře Izraele zaměřil proti modlám postaveným jeho předchůdcem Menašem a Šalomounem (2Kr 23,13). Celkové vyústění Šalomounovy vlády vidí tedy biblický vypravěč jako základ budoucích krizí Božího lidu. Šalomoun byl nevěrný Bohu a porušil jeho smlouvu: „Přilnul k nim velkou láskou“ (v. 2) – může být o ženách, ale také o cizích božstvech. „Jeho srdce nebylo cele při Hospodinu“ (v. 4), „dopouštěl se toho, co je zlé v Hospodinových očích“ (v. 6), „neoddal se cele Hospodinu“.
- Hospodin se rozhněval, Šalomouna varoval, ten toho ale opět nedbal (v. 10). Pak přichází trest nebo spíše slib trestu (vv 11-12): Věštinu království dostane Jarobeám. A zatímco na začátku kariéry si nežádá bezživota svých nepřátel, zde usiluje Jarobeáma usmrtit (v. 40).
- Šalomounova doba a jeho králování bylo vnější dobou vzestupu, ovšem vnitřně se už izraelská společnost začala rozkládat. Po Šalomounově smrti se království rozdělilo na Severoizraelské a Judské království.
- **Šalomounova smrt:** Píše se o tom, že Šalomoun vládl 40 let, což je podezřele zaokrouhlený údaj, připomíná tradiční biblickou dobu „tyřicet let“ (putování pouští), používalo se jí pro vyjádření trvání jedné „generace“ nebo označovala „velmi dlouhou dobu“.
- 1Kr 12,1-33: **Šekem** (Bible kralická – Sichem) je důležité sídliště a pak místo v dějinách Izraele. Právě do Šekemu povolává Rechabeám zástupce Izraele, aby ho provolali za krále, dochází však k odtržení 10 kmenů. Jeroboám ze Šekemu udělá hlavní místo, později se jím stává Samaří.
- **Rechabeámovo rozhodnutí:** Jeroboám žádá lepší podmínky pro lid. Starci radí Rechabeámovi, aby se zachoval jako pravý izraelský král, který má mít ohled na druhé a má se zastat slabých a poddaných. Ale Rechabeám dá nakonec na rady svých mladých přátel, kteří mu radí, aby ještě přitvrdil. A tak Rechabeámovo rozhodnutí je v naprostém rozporu s moudrostí, o kterou na počátku své vlády žádal jeho otec Šalomoun. On sám si ke konci svého života také nepožíval moudře a Rechabeám jde v těchto jeho špatných šlépějích, uvádí svůj vlastní lid zase do nesvobody a svým způsobem otroctví. Rechabeám jedná jako faraó. Zatvrdil se, odmítá žádost lidu a pouto ještě přitvrdí. Nebere vážně varování.
- **Prorok Šemajáš** vyvolává shromážděným bojovníkům, že Hospodin si nepřejí obžanskou válku. Připravené bojovníky nezaráží nepoměr sil 2:10 (Juda a Benjamin proti zbývajícím deseti kmenům). Zastaví je až prorokovo slovo – rozpad Izraele je rozhodnutí Hospodinovo.

A tak se varování, které slyšel Šalomoun (1K 11,11) z úst Hospodinových, nyní naplňuje: království se rozpadá. Rozpad je trestem za to, že ani Šalomounovi nástupci neberou ohled na smlouvu Hospodinovu. Izraelští králové jednají stejně svévolně jako pohanští králové a zákon Hospodinův je odsunut stranou.

Kapitoly 1Kr 13-15 – do Bét-elu na severu přišel z Judska Boží muž a přišel varovat Jarobeáma, který pálil oběti zlatým býčkům, nakonec byl muž Boží pro svou neposlušnost sežrán lvem. Do Jarobeámovy života vstupuje znovu prorok Achijáš a ohlašuje Jarobeámovu domu soud, země mu syn. Rechabeámová matka byla Amónka. Judsko propadlo také modlařství: „Na každém vysokém pahorku a pod každým zeleným stromem si stavěli i oni posvátná návrší, posvátné sloupy a koly“ (1Kr 14,23). Napadl je král egyptský a ukradl jim všechny poklady. Rechabeám zemřel a po něm se stal králem syn Abijám.

Úskalí

Šalomounovo selhání není pouze v jeho vztahu k ženám, jde to jedno s druhým – cizí ženy, vztah k majetku a k vojenské moci. Sice vnějšně království kvete, ale vnitřně se pomalu rozpadá, lid je čím dál víc zotročen, Šalomoun přestává spoléhat na Hospodina, přiklání se k jiným bohům.

Je potřeba si dávat pozor, abyste příliš neidealizovali epochu krále Šalomouna, neoznámte ji za dobu jednoznačné víry v Hospodina smlouvou a dobu po rozpadu Izraele jako dobu totální nevíry. Modlářství a sociální nespravedlnost panovala již v „sjednocené zemi“ za Šalomouna.

Odkazy

Rendtorff, Rolf: *Hebrejská bible a dějiny*. Praha: Vyšehrad 1996.

Finkelstein, Israel, Silberman, Neil Aster: *David a Šalomoun. Počátky mesianismu ve světle moderní archeologie*. Praha: Vyšehrad 2010.

Odkazy na starší přípravky, pracovní materiály a další najdete pod úlohou pod nadpisem *Kam dále*.

Pro děti

Předškoláci

Předmět: roztrhnutá koruna (*vyrobte si papírovou korunu nebo můžete použít Šalomounovu korunu, pokud jste ji s dětmi vyrobili první hodinu*). Ptejte se děti, co se asi stalo, že je ta koruna tak zničená? Někdo se o ní s někým možná pral? Někdo na ní nedával pozor? Někdo ji schválně zničil? To je ale velká škoda. Byla to krásná koruna, nosil ji moudrý král Šalomoun. Pamatujete?

(*Ukažte dětem srdce z předminulé hodiny*.) Zeptejte se děti, o mladý král Šalomoun prosil Pána Boha?, pokud chcete opakovat, nebo jim to můžete říct sami. Chtěl moudré srdce, aby vždycky věděl, co je dobré a co je špatné, chtěl být dobrým a spravedlivým králem. Přál si, aby Pán Bůh vždycky bydlel v jeho srdci.

Šalomounova prosba se Pánu Bohu líbila, a proto dal Šalomounovi i to, o čem neprosil. *Co to bylo?* (*Ukažte pokladnici, truhlici, zlaté kamení*.) Dal mu peníze, zlato, dlouhý věk, zdraví, klid od nepřátel. Šalomoun byl moudrý, bohatý a miloval Pána Boha, proto se rozhodl, že mu postaví ten nejkrásnější kostel, kam by se lidé chodili modlit. (*Můžete do Šalomounova srdce namalovat obrázek kostela — symbol Boha*.) Sedm let ti nejlepší řemeslníci stavěli Hospodinův chrám a byl překrásný. Ale Šalomoun stavěl dál, měl plnou pokladnu, tak si to mohl dovolit. Postavil si ohromný královský palác, byl celý ze zlata a vzácného dřeva (*můžete do srdce namalovat nebo nalepit obrázek královského paláce*). Šalomoun si nechal vyrobit veliký trůn ze slonoviny a celý ho nechal obložit zlatem (*můžete namalovat*). Pil a jedl jenom ze zlatých nádob. Lidé si o jeho moudrosti a o jeho bohatství vyprávěli. Dokonce se o tom doslechla vznešená královna ze Sáby. A protože byla zvědavá a chtěla se přesvědčit na vlastní oči, přijela krále Šalomouna navštívit a také vyzkoušet. Slyšela totiž, že Šalomoun dokáže rozeznat, co je správné a co je špatné. Dávala mu různé hádanky a Šalomoun všechny uhodl. Královna ze Sáby byla udivená a chválila Boha Izraele, že vyvolil takového krále. Věnovala králi spoustu darů. Šalomoun měl zlato, stříbro, koně, zbraně, zkrátka na co si jen vzpomenete. Pomalu se to jeho srdce začalo zaplňovat myšlenkami na své paláce a bohatství – přemýšlel, jestli si pořídí diamantový prsten nebo smaragdový, jestli koberec v hodovní síni bude zdobený zlatem nebo stříbrem. (*Do Šalomounova srdce můžete dát obrázek týkající se bohatství nebo tam přesunout to zlato, drahé kamení z truhličky*.) Říká se, že kdo má hodně, chce ještě víc. Třeba když máte hodně zmrzliny, tak chcete ještě víc. Nebo když máte hodně hraček, chcete ještě další a další. A to se stalo Šalomounovi. Ale to není všechno. Šalomoun dříve miloval hlavně Pána Boha, byl moudrý a spravedlivý vládce, pomáhal lidem

v jejich sporech, udržoval v zemi mír. Ale v poslední době čím dál více miloval ženy. Měl jich mnoho. Nechal si do svého paláce přivádět krásné a vznešené princezny z cizích zemí. A ty ženy si s sebou ze svých zemí přivážely své věci – různé sošky, korálky, oltářky. Šalomoun se o své ženy staral, velmi k nim přilnul, trávil s nimi hodně času. Dokonce jejich cizím bohům vystavěl chrámy a oltáře. Šalomoun ještě chodil do překrásného chrámu, který Pánu Bohu postavil, ale už ne tak často. Čím dál tím častěji chodil se svými ženami do jejich chrámů a chodil se poklonit jejich věcem. Jeho srdce se pomalu začalo zaplňovat jinými věcmi. (*Můžete Šalomounovo srdce pokrýt různými věcmi – některé ženy uctívaly kameny, dávaly tam kamínky; jiné uctívaly mýdla, dávaly tam obrázky mýdla; jiné vložily kartám apod.*) Pamatujete, co kladl Pán Bůh Šalomounovi na srdce?

„Šalomoune, Šalomoune, nejděležiťjší je, abys měl pořádek ve svém srdci. Připomínej si, jak jsem vyvedl tvůj lid z Egypta, jak jsem byl s tvým otcem Davidem a dodržuj má přikázání, pomáhej druhým a věř mi, pak budu s tebou i s tvým královstvím stále a bude se vám dobře dít.“

Ale podívejte se na Šalomounovo srdce, je zaplněné vším možným. Šalomoun zapomněl, co Hospodinu slíbil. Zapomněl na svojí modlitbu v chrámě.

A tak se Pán Bůh rozhodl. Pán Bůh se také dokáže hněvat. Může se stát, že se mu vůbec nelíbí, co člověk dělá. Pán Bůh se rozzlobil na Šalomouna a přikázal mu zakázat chodit do těch chrámů, které vystavěl pro cizí věci. Ale Šalomoun neposlechl, byl příliš zamilován do svého bohatství, do svých žen a do jejich věcí. A tak Pán Bůh roztrhl jeho korunu, jeho veliké království a po jeho smrti dal veliký kus království jednomu šikovnému služebníkově a malý kousek dal Šalomounovu synu. A tak se království rozdělilo. Království, kde se zapomnělo na Pána Boha, se rozpadá. Nahoře byl Izrael a dole Judsko. Ale ani jeden král – ani ten nahoře v Izraeli, ani ten dole v Judsku nekraloval moudře.

Na závěr můžete zase zazpívat píseň *Moudrost mi, Pane, dávej*.

Aktivita: vyrobte mapu Izraele, kde budou vyznačená území jednotlivých kmenů, rozstříhejte je, děti je pak mohou skládat jako puzzle a nakonec jim ukažte, kde bylo severní a kde jižní království. Je možné si také vyrobit dva krále, na špejli, hádají se. Nebo si můžete hrát na Šalomouna a královnu ze Sáby a dávat si hádanky. (Viz handsonbibleteacher.blogspot.com [anglicky])

Pomůcky: Srdce, truhlíka, roztrhnutá královská koruna, pastelky, papíry, mapu Izraele.

Mladší školní děti

Vyprávění můžete vyprávět pomocí biblických postavěk nebo loutek z papíru nebo můžete využít motiv roztrhnutého pláště. Na úvod můžete využít pracovní list nebo rozhovor o tom, co rozděluje a co spojuje, stejně tak můžete tuto část nechat na konec.

Na jedné prašné cestě kousek od Jeruzaléma kráček mladý muž a cestou ho potkal starý muž. Byl celý zahalený do nového pláště. Byli tam sami. Nikde ani živáčka. Ten mladý muž byl Jarobeám. Šalomounův služebník. Ten starý muž byl Achijáš. Hospodinův služebník. Prorok. Stáli tam naproti sobě a ani jeden nepromluvil. V tom najednou Achijáš vzal svůj krásný nový plášť, který měl na sobě, a roztrhal ho na dvanáct kusů! Ten zvuk se v tom tichu rozléhal. Jarobeám tomu nerozuměl. Jaká škoda! Byl to krásný plášť. Pak prorok promluvil:

„Jarobeáme, vezmi si těchto deset kusů. Hospodin se totiž zlobí na Šalomouna, zamiloval se víc do svých žen a do jejich věcí než do Hospodina. A tak jeho království bude rozděleno, bude roztrháno jako tenhle můj krásný plášť.“

Jarobeám se proroka zeptal:

„Dobře, ale co to má, co dělat se mnou?“

Prorok pokračoval:

„Copak nechápeš? Já jsem ti teď dal deset kusů pláště, ale Hospodin ti po Šalomounově smrti dá deset kmenů Izraele a ty, Jarobeáma, nad nimi budeš kralovat. Budeš kralovat nad Izraelem. A Šalomounův syn jen nad Judou a Benjámínem, (a to jenom kvůli jeho dědečkovi Davidovi, kterého Hospodin miloval). Když budeš poslušný ve všem, Hospodin bude s tebou.“

To bylo zvláštní setkání. Ten mladík se pomalu vracel zpátky do Jeruzaléma, v ruce držel deset cárů roztrhaného pláště a přemýšlel, co to všechno asi znamená. Král Šalomoun chtěl Jarobeáma zabít. Proto utekl do Egypta a zůstal tam až do Šalomounovy smrti. Šalomoun kraloval čtyřicet let v Jeruzalémě a nad celým Izraelem. Byl moudrý, spravedlivý, nesmírně bohatý, miloval Hospodin a nechal mu vystavět chrám. Když dokončil chrám, postavil si ještě luxusní palác a potom hradby. Vzal si za ženu faraónovu dceru a potom amónskou ženu Naamu a potom sidónskou ženu a potom edómskou ženu a chetejskou a mnoho dalších. Byly to různé cizinky a uctívaly různé bžky. A protože Šalomoun miloval své ženy, miloval i jejich bžky a postupně zapomínal na Hospodina a jeho přikázání. Nakonec ulehl ke svým otčím a byl pohřben v městě svého otce Davida. Po něm se měl stát králem jeho syn Rechabeám. Izraelci ho zavolali do Šekemu, aby ho tam ustanovili za krále. Jenže z Egypta se mezitím vrátil Jarobeám a stal se mluvčím izraelského lidu. Pěšili k Rechabeámovi a žádali ho:

„Tvůj otec nás trápil těžkou prací. Pořád jsme museli něco stavět. Ulehči nám a my ti budeme sloužit.“

Rechabeám byl mladý a nezkušený, nevěděl, co je dobré a zlé. Nevěděl, jak se zachovat a tak si vyžádal tři dny na rozmyšlenou. (*Můžete se dít zeptat: Co dlaté, když si nevíte rady? Koho se zeptáte? Koho poprosíte o radu?*) Necháte si poradit? To je moudré nespolehat jen na sebe. Více hlav, více rozumu, říká se. Ale ono záleží na tom, s kým se radíte. Rechabeám se nešel radit s Hospodinem jako jeho otec Šalomoun. Nejprve vyhledal staré zkušené rádce svého otce. Ti mu řekli:

„Poslechni Jarobeáma. Když lidem vyjdeš vstíc a ulevíš jim, když snížíš jejich povinnosti a budeš s nimi jednat laskavě, budou ti rádi sloužit.“ Rechabeámovi se jejich rada moc nezamlouvala. Vypadal by jako slaboch. A tak zašel za mladíky, s kterými vyrůstal. Ti radili pravý opak:

„Rechabeáme, hlavně jim nepolevuj, pítvr, ještě jim pídej. Jestli je tvůj otec trestal bičem, ty je trestej dtkami. Budou z tebe mít strach, budou se tě bát a udělají všechno, co budeš chtít. Budeš je mít v hrsti.“

Taková rada se Rechabeámovi líbila. Bude vypadat jako silák a drsák.

Tětí den se Izraelci zase shromáždili. Rechabeám, vyburcovaný svými vrstevníky, vyhlásil:

„Zdá se vám, že můj otec byl na vás přísný? Já budu ještě přísnější.“

Mladík Rechabeám, který ještě nic nedokázal, vzal své kralování za špatný konec – začal vyhrožováním, tvrdostí, násilím a myslel si, že si tak získá respekt. Ale to se nepodařilo. Ještě na někoho zapomněl.

Ono se totiž splnilo slovo Hospodinovo. A teprve teď pochopil Jerobeám Achijášovo podivné proroctví. Izraelci nechtěli takového přísného krále, to by bylo jako v Egyptě a tak se vzbouřili proti Davidovu domu, proti novému králi Rechabeámovi. Povolali si za svého krále Jarobeáma a ten se stal králem nad desítkami kmeny. V tu chvíli si vytáhl z kapsy plášť těch deset kusů Achijášova pláště a řekl:

„Rúben, Šimeón, Lévi, Isachar, Zabulón, Josef, Gád a Ašer, Dan a Nestalí. Deset kmenů izraelských. Nad nimi mám teď vládnout...“

Rechabeámovi zůstaly jen dva kmeny – Juda a Benjamin. Jeho děda a jeho otec měli obrovskou ší a on má jen dva ubohé kmeny. S tím se Rechabeám nemohl a nechtěl smířit. Sestavil vojsko a rozhodl se táhnout proti Jerobeámovi. Schylovalo se k občanské válce – sever proti jihu. Lidé, kteří ještě donedávna patřili do

jednoho království, byli sousedé, p?íbuzní, známí, najednou stáli proti sob? a v ruce zbra?.

Hospodin posílá svého posla, tentokrát to byl Šemajáš a vy?izuje Rechabeámovi i jeho lidu Hospodin?v vzkaz:

„Nebojujte proti svým brat?ím. A? se každý vrátí zpátky dom?. Nemá smysl bojovat. Rozd?lení království je Boží v?le.“

Rechabeám poslechl. Lidé odložili zbran? a vrátili se dom?.

A tak se Šalomounovo království rozd?lilo. Království, kde se zapomíná na Pána Boha, se rozpadá a nedodržování Božích p?íkázání vede nakonec k rozkladu. Naho?e byl Izrael a dole Judsko. Ale ani jeden král – ani ten naho?e v Izraeli Jarobeám, ani ten dole v Judsku Rechabeám nekraloval moud?e. Jarobeám se bál o svoji moc i o sv?j život. Bál se, že když lidé z jeho království budou chodit do jeruzalémského chrámu, zase se navrátí k Rechabeámovi a potom jeho zabijí. A tak jim nechal ud?lat dva zlaté bý?ky a ?ekl jim:

„Už jste se dost nachodili do Jeruzaléma. Zde jsou vaši bohové, ti vás vyvedli z egyptské zem?.“

Jednoho bý?ka dal do svatyn? v Bét-elu a druhého bý?ka do svatyn? v Danu. Jarobeám i Rechabeám ?asem zem?eli, ale králové, kte?í kralovali po nich, nebyli o nic lepší. A tak to šlo s Izraelem i s Judskem z kopce.

Aktivita

Šalomounova koruna: Pokud jste minulou a p?edminulou ned?lku použili tuto aktivitu a máte vyrobenou Šalomounovu korunu, m?žete dnes pokra?ovat a p?idat další události, charakteristiky, vlastnosti krále Šalomouna (3. p?íb?h – milovník žen, nev?rný svému Bohu, zapomn?l, ustupující (ženám, jejich vlivu), obchodník atd.). Protože je to poslední hodina o králi Šalomounovi, m?žete si korunu znovu prohlídnout, povídat si o Šalomounovi, kterou vlastnost nebo schopnost by d?ti cht?ly?

Hra Otázky královny ze Sáby (podle knihy Leo Pavlát: Osm sv?tel)

Která voda nepadá z nebe ani nestéká z hor? N?kdy je sladká jako med, jindy ho?ká jako pelyn?k, a p?ece pochází z jednoho pramene. – Slza na tvá?i. Nepadá ani z nebe ani nestéká z hor. Když se ?lov?k raduje, je mu slza sladká, p?i bolesti a utrpení je sedmkrát ho?í.

Co je to za dárky, které jsem dostala od své matky? Jeden se v mo?i narodil, druhý se skrýval v hlubinách zem?. – Š?ra perel a zlatý prsten.

Za života se nehýbe, ale po smrti putuje z místa na místo. Co je to? – Lo?. Je postavena ze d?eva stromu, který za života stojí na míst?, a když jej d?evorubci porazí a ud?lají z n?j lo?, putuje po širých mo?ích.

Roste to na poli a hlavu to má sv?šenou jako rákosí. Bohatému je slávou, chudému hanbou, mrtvého zdobí, živému hrozí. Pták?m je radostí, ale ryby zabíjí. – Len. Krásný šat ze lnu je slávou bohatých, ale ln?né hadry hanbou chudých. Ln?ný rubáš zdobí mrtvé, zato ln?ná oprátka na šibenici hrozí živým. Ptáci se ze lnu radují, protože je jejich potravou, ale ryby len nenávidí, protože ve ln?ných sítích rybá?? hynou.

Pom?cky: Papírová koruna, tužka, pastelky.

Starší školní d?ti

Rozhovor nad citátem Martina Luthera:

„?lov??e, na? pov?síš své srdce, to je tv?j b?h.“

Napište tento citát na velký papír, dejte ho doprostřed, dťti sedí kolem. Ptejte se, jak tomu citátu rozumí.

Co to znamená „na nřco povřsit své srdce“? (*Spolřhat, upínat nadřji, milovat, mít rád, opřít o to svřj život atd.*)

Na co všechno lze povřsit své srdce? Co všechno se mřže stát bohem? Modlou? (*Dřti mohou rřzné modly zapisovat na papír.*)

(*Modla je nřco, co má řlovřk místo Boha. Na co spolřhá, o řem si myslí, ře mu to přinese řtřstí, radost, pro co by byl schopen udřlat skoro všechno. Co obřdivuje. Co uctívá. K řemu upíná svou nadřji, své všechno. Modlou mohou být např. herci, zpřváci, sportovci, sport, dovolená u moře, mobilní telefon, jídlo, léky, a jiné drogy, nízké akřní ceny, peníze a majetek, národ, Facebook. Další reformátor J. Kalvín řekl, ře lidská mysl je továrnou na modly.*)

Jak ten Lutherřv citát souvisí s přibřhem o řalomounovi? Na co povřsil své srdce řalomoun? Mřní se to v jeho životř – Je možné přeříst 1Kr 11,1-13.

Na co vřšíte vy svoje srdce? Ovlivřuje to nřjak náš život – to, nař povřsíme svoje srdce? A jakř Uveřte př íklady.

Srovnání mladřho krále řalomouna a mladřho krále Rechabeaáma: Dvř skupiny, jedna skupina zkoumá řalomounovu prosbu (1Kr 3,5-14) a Rechabeámovo spolřhání na rádce (1Kr 12,1-14). V řem se texty, postoje mladřch králř liší, v řem se jejich situace podobá. Mřžete použít [pracovní list pro starřší dřti](#).

Umřní argumentace: Přeřtřte si přibřh z 1Kr 12,1-14, rozdřlte se na dvř skupiny – starřší rádci a mladřší rádci a vymyslete co nejvíce argumentř, proř je ta jejich rada nejlepřší.

Pomřcky: Papír, tuřky.

Přesah

Mřžete zmínit při vyprávřní o rozdřlení království také rozdřlení řeskoslovenska (1. 1. 1993):

„Přibliřnř před dvanácti lety prořila naše zemř nřco podobného jako Izrael po smrti řalomouna. Co to bylo? řeskoslovensko se rozdřlilo na dva samostatné státy: řesko a Slovensko. Co myslíte, jak moc se to tehdy lidem líbilo? Nřkteř s tím horlivř souhlasili, jiní z toho byli naopak smutní. *Zeptejte se tatínka nebo dřdeřka, jak to tehdy prořívali a jak se na to nyní dívají.* Ale i když je nám líto zániku řeskoslovenska, mřlo to i kladné dřsledky. Ve vztazích mezi řechy a Slováky se leccos ujasnilo. A hlavnř, i když rozchod sám o sobř je vřdycky smutná vřc, neznamená to, ře je všemu konec. Dřleřité je, jak to mezi námi bude vypadat dál.“ (Trusina, Tomáš: [Izrael a Juda propadají modlářství](#).)

Liturgie

Biblický text k zapamatování

Mřj synu, na mé uření nezapomínej, ař tvř srdce příkazy mé dodřřuje. (Prodlouří ti dny a léta života a př idají ti pokoj.) (Př 3,1-2)

Rituál

Každou postavu můžete provázet jedna píseň, kterou můžete zpívat nebo její část skandovat. U Šalomouna je to jeho prosba *Moudrost mi, Pane, dávej* (SV 189).

Okénko do bohoslužeb

Jeden muž potkal proroka a ten prorok si roztrhal svůj nový plášť na dvanáct kusů a deset kusů tomu muži dal. (*Můžete roztrhat tričko nebo nějaký starý plášť, talár raději ne.*)

Buďte jenom názorně udušlat prorocké gesto a už o tom dál nemluvit, více se dříve dozví v nedělní, jde o to jen navnadit nebo můžete ještě pokračovat.

Ukažte těch dvanáct kusů, poznali byste, co to dříve bylo? Když se něco zničí, rozpadne, rozbije, těžko si představíme, jak to dříve bylo krásné, veliké, bohaté. Něco podobného se stalo se Šalomounovým královstvím.

Nebo můžete využít aktivitu *Královna ze Sáby a její hádanky*.

Modlitba

Pane Bože, dej, abychom nespolehneme jenom na sebe, na své rádce, na to, co máme a co umíme, ale abychom vždy spolehneme především na tebe, obracíme se k tobě o pomoc a o radu. Nauč nás řešit hádky a spory dohodou a ne násilím. Dej abychom uměli spojovat a dávat dohromady a ne rozdělovat. Amen.

Kam dále

[Pfannová, Hana: Království se rozděluje \(přípravka z cyklu Pozvání na cestu\)](#)

[The Divided Kingdom \(handsonbibleteacher.blogspot.com; aktivita, výroba loutek ...](#)

[Heller, Daniel: Šalomoun \(přípravka z cyklu Církevní rok\)](#)

Odkaz na píseň

[Ranní prosba \(SV275\)](#)

[Neskládejte v mocných naději](#)

[To já, ó Pane můj, stojím tady v modlitbách](#)

[Prosba \(Dej mi, Pane, víru\) \(SV44\)](#)

[Nám pomoz, Pane milý, tvé slovo správně znát](#)

[Moudrost mi, Pane, dávej](#)

Cílová skupina

[Mladší školní](#)

[Předškolní](#)

[Starší školní](#)

Katechetické cykly

[Dál přece nejdeme sami II \(Od Samuele k Šalomounovi + Od Elijáše k mesiášovi\)](#)

Biblický odkaz (kat)

[1 Královská 11,11–13](#)